

RAPORT O STANIE GMINY OPATÓW

za 2021 rok

WÓJT GMINY OPATÓW

42-152 Opatów, ul. Tadeusza Kościuszki 27,
www.opatow.gmina.pl

Opatów, 2022 rok

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	str. 3
II. Informacje ogólne	str. 3
III. Informacje finansowe	str. 9
IV. Oświata i wychowanie	str. 15
V. Ład przestrzenny	str. 18
VI. Infrastruktura komunalna	str. 19
VII. Ochrona środowiska	str. 23
VIII. Polityka społeczna	str. 27
IX. Kultura	str. 31
X. Współpraca ze społecznościami samorządowymi	str. 33
XI. Inicjatywy lokalne	str. 34
XII. Podsumowanie	str. 35
XIII. Załączniki	

1. Analiza finansów Gminy Opatów w latach 2018-2021.
2. Wykaz uchwał Rady Gminy Opatów z 2020 roku.

I. WSTĘP

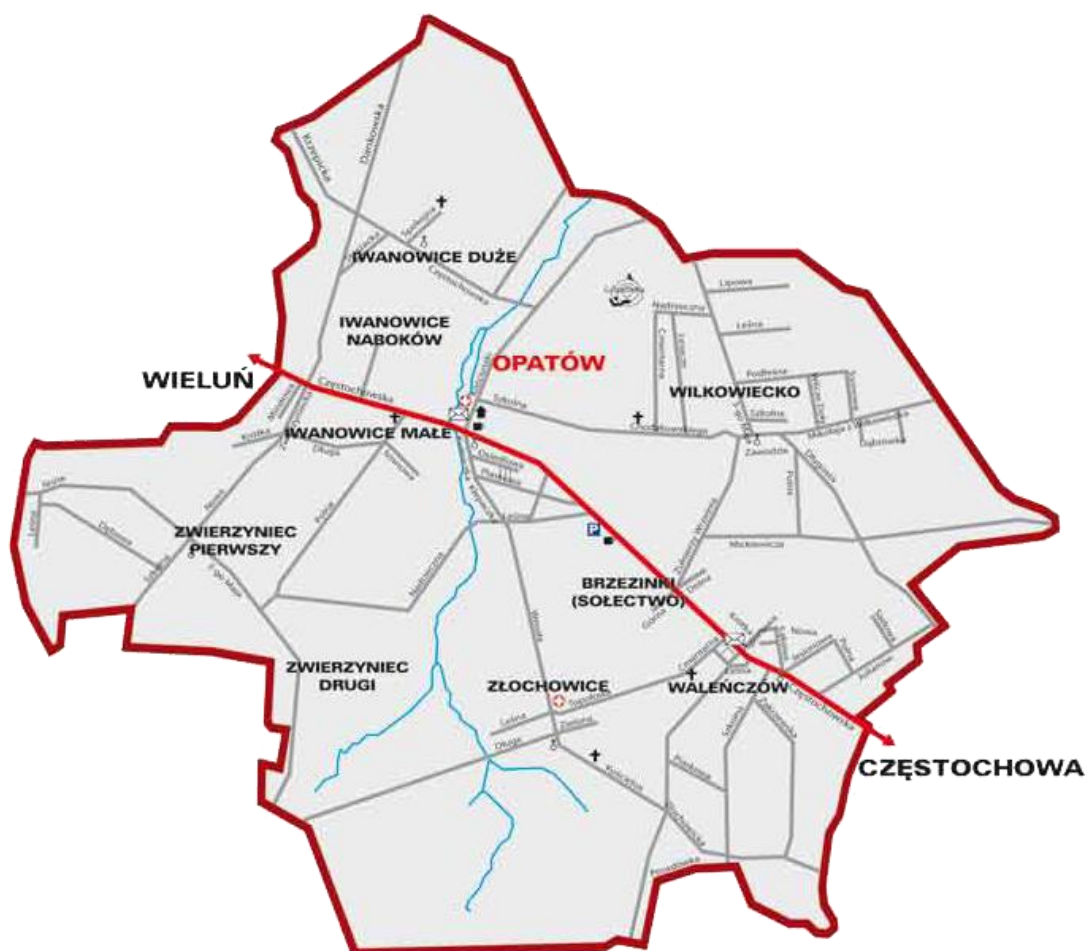
Raport o stanie Gminy Opatów za 2021 rok jest trzecim dokumentem tego typu w trwającej kadencji wójta i rady gminy, zapoczątkowanej wyborami w październiku 2018 roku. Raport powstał na podstawie art.28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym i zawiera podsumowanie działalności gminy i jej jednostek organizacyjnych w roku 2021. Treść w wielu miejscach odnosi się do informacji zawartych w raporcie za 2018 oraz 2019 rok pokazując tendencję zmian w czasie. **Pełny obraz daje analiza treści raportu łącznie ze *Sprawozdaniem Wójta Gminy Opatów z wykonania budżetu w 2021 roku*.**

Realizacja zadań gminy w roku 2021 odbywała się w szczególnych warunkach. Stan pandemii, wywołany wirusem COVID-19, mocno ograniczył działalność urzędu gminy, jak i wielu innych instytucji i urzędów w Polsce. Wprowadzane obostrzenia skutkowały trudnościami w normalnym funkcjonowaniu całej administracji publicznej.

II. INFORMACJE OGÓLNE

A. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Opatów położona jest w północnej części województwa śląskiego w powiecie kłobuckim. Graniczy z 7 innymi gminami powiatu: z Gminą Kłobuck, Krzepice, Lipie, Miedźno, Panki, Popów oraz Gminą Wręczyca Wielka. Całkowita powierzchnia gminy wynosi 73,54 km², co stanowi 8,27% powierzchni powiatu i 0,6% powierzchni województwa. W skład gminy wchodzi 10 sołectw skupionych w 9 miejscowościach.

Gmina posiada charakter rolniczy. Gospodarstwa rolne są mocno rozdrobnione – najwięcej jest ich w przedziale 4-10 ha. Podstawowymi roślinami uprawnymi są zboża (ok. 70%) oraz ziemniaki i rośliny okopowe. Niewielki odsetek upraw stanowią warzywa i uprawy sadownicze. Dobre gleby występują w zachodniej części gminy na pograniczu Zwierzyńca Pierwszego, Zwierzyńca Drugiego i Iwanowic Dużych, pas w centrum Opatowa oraz niewielkie enklawy w Wilkowiecku i Waleńczowie. Tylko ok. 7% powierzchni gminy stanowią lasy, głównie iglaste z przewagą sosny.

Teren gminy znajduje się w zlewni dopływów rzeki Liswarty. Największy obszar zajmuje zlewnia rzeki Opatówki (w dolnym biegu zwanej Górnianką). Swoje źródła ma na południe od Złochowic i płynie w kierunku północnym równolegle do zabudowy Złochowic i Opatowa. Drugim co do wielkości ciekim wodnym jest Dziunia, której źródło leży w gminie Miedźno (wieś Mokra) i płynie wzdłuż Wilkowiecka łącząc się z Górnianką w Rębielicach Królewskich (gmina Popów).

Na podstawie wykonanego Studium Historyczno-Heraldycznego, zatwierdzonego przez Komisję Heraldyczną przy Ministrze Spraw Wewnętrznych i Administracji, uchwałą Rady Gminy Opatów z dnia 30 czerwca 2006 roku przyjęto do stosowania herb, flagę, baner i pieczęcie.

B. Jednostki organizacyjne gminy

Jednostkami organizacyjnymi gminy są:

- a. Urząd Gminy w Opatowie
- b. Gminny Zespół Oświaty w Opatowie
- c. Gminna Biblioteka Publiczna w Opatowie z filią Złochowicach
- d. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie
- e. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Opatowie
- f. Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Opatowie
- g. Szkoła Podstawowa w Iwanowicach Dużych
- h. Szkoła Podstawowa im. Jana Ciszewskiego w Waleńczowie
- i. Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Wilkowiecku
- j. Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima w Złochowicach

C. Demografia

Na koniec 2021 roku gmina liczyła 6721 mieszkańców, w tym kobiet: 3403 (50,6%), mężczyzn: 3318 (49,4%). W wieku przedprodukcyjnym znajdowało się 1278 osób (kobiet: 613, mężczyzn: 665), w wieku produkcyjnym – 4159 osób (kobiet: 1939, mężczyzn: 2220), w wieku poprodukcyjnym – 1284 osoby (kobiet: 851, mężczyzn: 433). Gęstość zaludnienia: 91 osób na km², w powiecie 95 osób na km², w województwie 366 osób na km². W poszczególnych sołectwach liczba mieszkańców kształtowała się następująco:

1. Opatów	-	1163 osób	(kobiet: 595, mężczyzn: 568)
2. Brzezinki	-	112 osób	(kobiet: 62, mężczyzn: 50)
3. Iwanowice Duże	-	887 osób	(kobiet: 439, mężczyzn: 448)
4. Iwanowice Małe	-	457 osób	(kobiet: 223, mężczyzn: 234)
5. Iwanowice - Naboków	-	110 osób	(kobiet: 53, mężczyzn: 57)
6. Waleńczów	-	1153 osób	(kobiet: 602, mężczyzn: 551)
7. Wilkowiecko	-	961 osób	(kobiet: 486, mężczyzn: 475)
8. Złochowice	-	1238 osób	(kobiet: 615, mężczyzn: 623)
9. Zwierzyniec Pierwszy	-	438 osób	(kobiet: 229, mężczyzn: 209)
10. Zwierzyniec Drugi	-	202 osób	(kobiet: 99, mężczyzn: 103)

W roku 2021 odnotowano 106 zgonów i 69 urodzenia (przyrost naturalny ujemny -37 osób). W dwóch ostatnich latach zauważalny stał się spadek liczby mieszkańców naszej gminy (w stosunku do 2018 roku liczba mieszkańców spadła o 2,5%), czego główną przyczyną jest wysoka liczba zgonów – jest to trend obserwowany w całym kraju.

W roku 2018 gminę zamieszkiwało 6823 mieszkańców, w roku 2019 – 6820 mieszkańców, a w roku 2021 – 6772 mieszkańców.

D. Podmioty gospodarcze

Na koniec roku 2021 w gminie zarejestrowanych było 409 podmiotów gospodarczych, co stanowi wzrost o 3,8% do roku poprzedniego. Zauważalna jest tendencja zwiększenia podmiotów świadczących usługi produkcyjne, przemysłowe i budowlane. Wyraźnie zmalała liczba podmiotów świadczących usługi materialne.

Rodzaj działalności	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Produkcja	12	18	12	12
Usługi przemysłowe	28	29	2	20
Usługi produkcyjne	13	15	86	94
Budownictwo	82	83	93	105
Handel	73	98	84	83
Gastronomia	2	3	3	3
Pozostałe usługi materialne	35	63	23	15
Usługi niematerialne	68	69	91	77
Razem	356	378	394	409

E. Bezrobocie

Na koniec roku 2021 liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie wynosiła 168 osoby, w tym 92 kobiety. W miesiącu grudniu stopień natężenia bezrobocia osiągnął poziom 4,1% i był niższy od wskaźnika dla powiatu kłobuckiego (7,1%) , województwa śląskiego (4,2%) i kraju (5,4%).

Miesiąc	Liczba bezrobotnych		Stopa natężenia bezrobocia %			
	Ogółem	Kobiety	Gmina	Powiat	Wojew.	Kraj
Styczeń	194	104	4,7	7,9	5,1	6,5
Luty	199	106	4,8	8,2	5,2	6,5
Marzec	198	104	4,8	8,0	5,1	6,4
Kwiecień	187	104	4,5	7,5	5,0	6,3
Maj	180	104	4,4	7,6	4,9	6,1
Czerwiec	180	107	4,4	7,3	4,8	5,9
Lipiec	179	107	4,3	7,3	4,7	5,8
Sierpień	179	106	4,3	7,3	4,6	5,8
Wrzesień	174	102	4,2	7,1	4,5	5,6
Październik	168	93	4,1	6,8	4,4	5,5
Listopad	166	93	4,0	6,9	4,3	5,4
Grudzień	168	92	4,1	7,1	4,2	5,4

F. Miejsca pamięci narodowej, zabytki

Na terenie gminy Opatów znajduje się siedem miejsc pamięci narodowej z okresu drugiej wojny światowej (w tym pięć wpisanych jest do wojewódzkiej ewidencji), upamiętniających śmierć

żołnierzy i osób cywilnych, poległych z rąk okupanta niemieckiego. Są to cztery groby wojenne i trzy tablice upamiętniające śmierć poległych w obronie Ojczyzny. Miejsca te znajdują się w Opatowie i Wilkowiecku.

W ramach porozumień zawartych pomiędzy Wojewodą Śląskim i Wójtem Gminy Opatów, dotyczących finansowania opieki nad grobami wojennymi, systematycznie zlecano wykonywanie prac związanych z utrzymaniem tych miejsc.

W gminie Opatów znajduje się jeden zabytek wpisany do Rejestru Zabytków Województwa Śląskiego – kościół p.w. Świętego Mikołaja w Wilkowiecku. Jest to najstarszy obiekt sakralny w gminie. Według materiałów historycznych wybudowany został w miejscu starej gotyckiej świątyni około roku 1760. Związany jest z dwoma historycznymi postaciami: Janem Długoszem – największym polskim kronikarzem średniowiecza oraz Mikołajem z Wilkowiecka – zakonnikiem, poetą, autorem wierszowanego misterium rezurekcyjnego (*Historyja o chwalebnyim Zmartwychwstaniu Pańskim*).

Do Ewidencji Zabytków Województwa Śląskiego wpisane zostały: Kościół p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Opatowie, kościół p.w. Matki Boskiej Śnieżnej i Świętego Wojciecha w Iwanowicach Dużych oraz kościół p.w. Narodzenia NMP w Złochowicach. W 2012 roku została założona Gminna Ewidencja Zabytków.

Gmina posiada plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków (tj. kościoła p.w. Świętego Mikołaja w Wilkowiecku) oraz dla zabytku ruchomego (tj. obrazu: „Rodzina Matki Boskiej” z XVI wieku w kościele w Opatowie). W gminie znajdują się 24 stanowiska ochrony archeologicznej. Naukowy patronat nad nimi sprawuje Uniwersytet Jagielloński w Krakowie.

G. Administracja

Urząd Gminy w Opatowie, z siedzibą w Opatowie przy ul. Tadeusza Kościuszki 27, jest podstawową jednostką organizacyjną gminy, utworzoną w celu wykonywania ustawowych zadań i obowiązków. Urząd działa w oparciu o przepisy prawa, Statut Urzędu Gminy (uchwalony przez Radę Gminy Opatów w dniu 30 czerwca 2006 roku) oraz Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy (uchwalony przez Radę Gminy Opatów w dniu 26 września 2016 roku).

W strukturze organizacyjnej urzędu od 2018 roku nie nastąpiły zmiany. Podstawowe komórki to: kierownictwo urzędu (z Wójtem Gminy jako kierownikiem urzędu), referat finansowy (kierowany przez Skarbnika Gminy) oraz samodzielne stanowiska pracy. W urzędzie funkcjonuje kancelaria materiałów niejawnych, której obsługą zajmują się osoby z wymaganymi przepisami certyfikatami.

W roku 2021 w urzędzie na stanowiskach urzędniczych zatrudnionych było 24 pracowników samorządowych, w tym: jedna osoba zatrudniona na 1/4 etatu, jedna osoba zatrudniona na 1/2 etatu. Na stanowiskach gospodarczych zatrudnionych jest sześć osób. Cztery osoby w pełnym wymiarze czasu pracy (kierowca, palacz- konserwator – 3 osoby) oraz dwie w niepełnym wymiarze (sprzątaczkę – 1/2 etatu i 1/3 etatu).

W roku 2021 trzy osoby pracujące w urzędzie gminy przeszły na emeryturę. W ich miejsce zatrudniono nowe – dwie w wyniku postępowania konkursowego, jedna z awansu wewnętrznego.

Gmina Opatów realizuje zadania zmierzające do usprawnienia komunikacji z mieszkańcami przy wsparciu odpowiednich narzędzi informatycznych. W urzędzie funkcjonuje elektroniczny system obiegu dokumentów (SOD) zintegrowany z platformami takimi jak ePUAP oraz SEKAP, na których udostępniane są tzw. e-usługi umożliwiające elektroniczne załatwianie spraw. W kasie urzędu zainstalowano system do bezgotówkowego regulowania należności.

Realizując nałożone w ostatnim czasie nowe obowiązki w zakresie bezpieczeństwa informacji w urzędzie przy obiegu dokumentów wprowadzono do stosowania następujące uregulowania:

1. Politykę Bezpieczeństwa Informacji Urzędu Gminy w Opatowie.
2. Procedury dotyczące ochrony danych osobowych zgodne z RODO (Unijne rozporządzenie o ochronie danych osobowych), na które składa się: Polityka ochrony danych osobowych oraz Instrukcja zarządzania systemem informatycznym, służącym do przetwarzania danych.
3. Politykę zarządzania incydentami związanymi z bezpieczeństwem informacji.

Podstawową działalnością urzędu jest obsługa administracyjna mieszkańców i interesantów zewnętrznych. Skalę i rodzaj załatwianych w roku 2021 spraw, przez stanowiska bezpośrednio zawiązane z obsługą interesantów, przedstawia poniższe zestawienie:

Stanowisko ds. dróg, leśnictwa i łowiectwa

Łączna ilość spraw zarejestrowanych na stanowisku – **308 szt.**, obejmująca: decyzje na usuwanie drzew i krzewów, decyzje na zajęcie pasa drogowego, decyzje na umieszczanie urządzeń w pasie drogowym, decyzje na uzgodnienie lokalizacji urządzeń w pasie drogowym, decyzje na prowadzenie robót w pasie drogowym, postanowienia dotyczące komunikacji, planów łowieckich, inwestycji drogowych. Ilość zarejestrowanych pism wychodzących – 110 szt., ilość opracowanych dokumentów – 575 szt.

Stanowisko ds. gospodarki gruntami

Wydano: 24 decyzje o zatwierdzeniu podziału geodezyjnego nieruchomości, 2 decyzje rozgraniczające i 266 decyzji dotyczących ustalenia opłaty adiacenckiej.

Stanowisko ds. ewidencji i dowodów osobistych

Wydano: 134 zaświadczenia o zameldowaniu, załatwiono 30 wniosków o udostępnieniu danych o zameldowaniu, wydano 377 dowodów osobistych.

Stanowisko ds. podatków

Wydano 2514 decyzji o ustaleniu wymiaru podatku, 349 decyzji wymiarowych zmieniających wysokość zobowiązania. Wystawiono 159 upomnień (na kwotę 161.196 zł), 3 tytuły egzekucyjne (na kwotę 21.250,20 zł) oraz 3 decyzje o umorzeniu i odroczeniu należności podatkowych.

Stanowisko ds. ewidencji działalności gospodarczej, stypendiów, opłat skarbowych, ewidencji środków transportowych, zezwoleń na handel alkoholem

Wydano: 29 zezwoleń na handel napojami alkoholowymi. Wystawiono 8 upomnień o wpłatę podatku od środków transportowych na kwotę 91.683,40 zł.

Stanowisko ds. ochrony środowiska i ochrony przyrody

Wydano: 2 decyzje o uwarunkowaniach środowiskowych, 3 decyzje na uprawę konopi włóknistych, 19 zawiadomień o nadaniu numeru porządkowego nieruchomości, 13 zaświadczeń o możliwości budowy przydomowej oczyszczalni. Przyjęto i wprowadzono do systemu ewidencji źródeł ciepła i źródeł spalania paliw (CEEB) 154 deklaracji.

Stanowisko ds. obsługi sekretariatu:

Ilość pism przychodzących - za pomocą systemu ePUAP (997 szt.) i tradycyjnie (4240 szt.) – 5237 szt.
Ilość pism wychodzących - za pomocą systemu ePUAP (154 szt.) i tradycyjnie (4098 szt.) – 4252 szt.

Wydano: 659 decyzji o zwrocie podatku akcyzowego

Stanowisko ds. odpadów i utrzymania czystości

Wydano: 61 tytułów egzekucyjnych o ściąganie należnej opłaty, przyjęto 794 deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Stanowisko ds. inwestycji komunalnych i planowania przestrzennego

Wydano: 50 wypisów i wyrysów z planu zagospodarowania przestrzennego, 157 zaświadczeń o przeznaczeniu nieruchomości w planie zagospodarowania przestrzennego.

Urząd Stanu Cywilnego

a. Akty stanu cywilnego	- 95 szt.
b. Odpisy aktów stanu cywilnego	- 697 szt.
c. Zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa	- 26 szt.
d. Oświadczenia o uznaniu ojcostwa	- 6 szt.
e. Oświadczenie powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa	- 3 szt.
f. Decyzje w sprawie zmiany imion i nazwisk	- 1 szt.
g. Przeniesienia aktów do rejestru stanu cywilnego	- 344 szt.
h. Czynności materialno-techniczne z zakresu rejestracji stanu cywilnego	- 20 szt.
i. Wzmianki dodatkowe w aktach stanu cywilnego	- 85 szt.
j. Przypiski w aktach stanu cywilnego	- 408 szt.
k. Wnioski o nadanie „Medalu za długoletnie pożycie małżeńskie”	- 9 szt.

W 2021 roku koszt funkcjonowania Urzędu Gminy w Opatowie to kwota 2.849.038,04 zł i był wyższy o 107.216,08 zł od tego kosztu w roku 2021, co stanowi wzrost o 3,9 %. W kwocie tej zawarte są m.in. wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi pracowników, koszty remontów, opału, energii elektrycznej, prenumeratę prasy i wydawnictw, koszty usług pocztowych i telekomunikacyjnych, koszty oprogramowania komputerowego i jego serwisu, opłat licencyjnych itp. a także koszty odwozu i umieszczania bezdomnych psów w schronisku.

Koszt działalności Rady Gminy Opatów w roku 2021 zamknął się kwotą 141.815,51 zł.

III. INFORMACJE FINANSOWE

A. Wykonanie budżetu gminy

Budżet gminy – uchwalony w dniu 29 grudnia 2021 roku, w ciągu roku zmieniał się i na dzień 31 grudnia 2021 roku osiągnął następujące wielkości:

	Plan 1 stycznia 2021 r. zł	Plan 31 grudnia 2021 r. zł
Dochody ogółem	34.737.231,16	37.774.841,96
Przychody ogółem	4.875.820,00	3.830.660,90
Wydatki ogółem	38.663.051,16	39.755.502,86
Rozchody ogółem	950.000,00	1.850.000,00
Dochody bieżące	32.844.606,16	36.218.559,98
Dochody majątkowe	1.892.625,00	1.556.281,98

Na koniec roku budżet zamknął się planowanym deficytem w wysokości 1.980.660,90 zł.

Roczna kwota subwencji ogólnej wyniosła 14.796.423,00 zł, w tym kwota 9.026.415,00 zł subwencji oświatowej.

Na zwiększenie dochodów o łączną wielkość 3.037.610,80 zł złożyły się m.in. następujące pozycje:

a. dotacje z budżetu Wojewody Śląskiego	-	1.120.398,12 zł
b. dotacje z budżetu Województwa Śląskiego	-	387.750,00 zł
c. dotacje WFOŚiGW w Katowicach	-	111.170,24 zł
d. zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej	-	75.000,00 zł
e. wzrost dochodów z tytułu wywozu odpadów	-	450.000,00 zł
f. środki z Ministerstwa Finansów na finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych w zakresie kanalizacji sanitarnych	-	900.000,00 zł

W dochodach własnych wpływy z tytułu podstawowych należności i opłat od osób prawnych wyniosły:

a. podatek od nieruchomości	-	1.311.634,72 zł
b. podatek rolny	-	4.800,00 zł
c. podatek leśny	-	4.086,18 zł
d. podatek od czynności cywilnoprawnych	-	6.039,00 zł
e. podatek od środków transportowych	-	8.338,00 zł

W dochodach własnych wpływy z tytułu podstawowych należności i opłat od osób fizycznych wyniosły:

a. podatek od nieruchomości	-	761.038,85 zł
b. podatek rolny	-	354.914,19 zł
c. podatek leśny	-	18.903,00 zł
d. podatek od spadków i darowizn	-	13.286,00 zł
e. podatek od środków transportowych	-	133.623,00 zł
f. podatek od czynności cywilnoprawnych	-	244.519,00 zł

W roku 2021 zrealizowano następujące przedsięwzięcia z dofinansowaniem środkami finansowymi pochodzącymi ze źródeł krajowych:

Nazwa zadania	Dofinansowanie zł
Program Usuwania Azbestu (IV etap) <i>(wydatki realizowane zgodnie z uchwalonym Gminnym Programem Usuwania Azbestu na lata 2015-2020)</i>	38.170,24
Utworzenie „Zielonej Pracowni” w szkole Podstawowej w Waleńczowie	50.000,00
Przebudowa drogi dojazdowej do pól – ul. Leśna w Zwierzyńcu Pierwszym	199.200,77
Modernizacja chodnika– ul. Częstochowska w Iwanowicach Dużych	50.000,00
Projekt edukacyjny „Laboratoria Przyszłości”	210.000,00
Program „Czyste Powietrze”	9.000,00
Program Inicjatyw Lokalnych (zadania realizowane przez sołectwa: Iwanowice Małe, Zwierzyniec Pierwszy)	38.801,40
Razem	595.172,41

B. Dotacje dla podmiotów należących i nienależących do sektora finansów publicznych

W roku 2021 z budżetu gminy zostały udzielone dotacje niżej wymienionym podmiotom:

Lp.	Podmiot	Kwota zł
1.	Starostwo Powiatowe w Kłobucku (dofinansowanie Izby wytrzeźwień i Środowiskowego Domu Samopomocy w Krzepicach)	17.500,00
2.	Gmina Krzepice	4.800,00
3.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Opatowie (dotacja do gospodarki ściekowej)	65.027,00
4.	Gminna Biblioteka Publiczna w Opatowie(dotacja na działalność)	260.000,00
5.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zwierzyńcu Pierwszym (dotacja do zakupu samochodu pożarniczego i pompy szlamowej)	320.700,00
6.	Ochotnicza Straż Pożarna w Opatowie (dotacja do zakupu sprzętu ochrony p.poż.)	13.764,70
7.	Ochotnicza Straż Pożarna w Iwanowicach Małych (dotacja do zakupu sprzętu ochrony p.poż.)	5.000,00
8.	Stowarzyszenie „Nasza Szkoła” w Zwierzyńcu Pierwszym (dotacja szkolna i przedszkolna)	4.042.127,76
9.	Organizacje pozarządowe prowadzące działalność w zakresie kultury fizycznej i sportu oraz działalności na rzecz dzieci i młodzieży	60.000,00
Razem		4.788.919,46

Organizacje wymienione w pkt.9. powyższej tabeli wyłonione zostały w wyniku konkursu ofert, który był ogłoszony Zarządzeniem Wójta Gminy Opatów. W 2021 roku wybrano do dofinansowania:

1. Gminny Klub Sportowy „Maraton” Waleńczów z kwotą dotacji: 40.000 zł
2. Klub Sportowy „Wojownik” Kłobuck z kwotą dotacji: 2.500 zł
3. Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „PIONIER” Panki z kwotą dotacji: 3.500 zł
4. Stowarzyszenie „Nasza Szkoła” w Zwierzyńcu Pierwszym z kwotą dotacji: 14.000 zł

C. Stan finansów gminy

Na dzień 31 grudnia 2021 roku gmina Opatów nie posiadała zobowiązań wymagalnych. Zobowiązania długoterminowe gminy na koniec roku wynoszą 9.147.740,00 zł. Składają się na nią następujące zobowiązania:

Zobowiązanie	Kwota zł
Obligacje wyemitowane w 2015 r.	500.000,00
Obligacje wyemitowane w 2018 r.	4.450.000,00
Obligacje wyemitowane w 2019 r.	550.000,00
Kredyt na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego w 2019 r.	1.300.000,00
Obligacje wyemitowane w 2020 r.	500.000,00
Obligacje wyemitowane w 2021 r.	1.500.000,00
Pożyczka z WFOŚiGW w Katowicach	347.740,00

Uwaga: Szczegółową analizę finansów gminy w latach 2019-2022 zawiera Załącznik nr 1.

D. Przedsięwzięcia inwestycyjne z infrastruktury technicznej

W roku 2021 realizowano następujące przedsięwzięcia inwestycyjne:

1. Rozbudowa i przebudowa sieci oczyszczalni ścieków w Opatowie

Przedsięwzięcie dotyczy rozbudowy komunalnej oczyszczalni ścieków w Opatowie o nowy blok technologiczny o przepustowości 250m³/d (reaktor biologiczny z osadnikiem wtórnym i zbiornikiem osadu). Po realizacji łączna przepustowość zwiększy się do 500m³/d, a wskaźnik obsługiwanych RLM (przeliczeniowa liczba mieszkańców) zwiększy się o 100% (z obecnych 2000 do 4000). Do tej pory oczyszczalnia obsługuje mieszkańców z Opatowa, Iwanowic Małych i Iwanowic Dużych. Oczyszczalnia po rozbudowie stworzy możliwość odbioru ścieków z miejscowości: Naboków, Wilkowiecko, Zwierzyniec Pierwszy. Liczba obsługiwanych mieszkańców wzrośnie o 1430 (z dotychczasowych 2350 do 3780), co stanowi o 21% wszystkich mieszkańców gminy (liczba mieszkańców gminy – 6820).

Zadanie realizowane w okresie od 17 maja 2021 roku do 16 maja 2022 roku, przy wsparciu środkami Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 (Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych).

2. Remont – zmiana sposobu użytkowania lokalu mieszkalnego na pomieszczenia administracyjne w Opatowie przy ul. Kuźniczka 23

Wartość robót: 134.731,55 zł

3. Projekt budowlany kanalizacji sanitarnej w Waleńczowie (etap I).

Zakres projektu:

- kanalizacja sanitarna grawitacyjna - 2,9 km
- kanalizacja sanitarna tłoczna - 3,8km

- przepompownie ścieków - 4 szt.
- przyłącza domowe - 126 szt.

Koszt opracowania dokumentacji: 134.731,55 zł

4. Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Zwierzyniec Pierwszy.

Budowa kanalizacji sanitarnej w tej miejscowości jest obecnie największym zadaniem inwestycyjnym prowadzonym przez gminę. Dnia 3 grudnia 2021 roku rozpoczęto postępowanie przetargowe na wykonanie tego zadania, zakończone w dniu 10 stycznia 2022 roku wyborem wykonawcy. Umowa zawarta w dniu 26 stycznia 2022 roku przewiduje wykonanie przedmiotowych robót do 31 stycznia 2024 roku. Całkowity koszt zadania – 9.944.395,46 zł. Zadanie dofinansowane jest z Rządowego Funduszu Polski Ład w wysokości 95%.

Zakres zadania:

- kanalizacja sanitarna grawitacyjna - 7,5 km
- kanalizacja sanitarna tłoczna - 5,0 km
- przepompownie ścieków - 3 szt.
- przyłącza domowe - 130 szt.

E. Gazyfikacja gminy

Rok 2021 był okresem kontynuacji budowy sieci gazowniczej w ramach dużego zadania inwestycyjnego pn.: „Gazyfikacja miejscowości w gminach: Kłobuck, Wręczyca Wielka, Opatów i Krzepice”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, realizowanego przez Polską Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Zabrze.

Pierwszy etap tego przedsięwzięcia obejmował miejscowości Opatów i Iwanowice Duże (termin zakończenia tego etapu – wrzesień 2020 r.). Drugim etapem jest budowa gazociągu w miejscowościach: Złochowice i Waleńców (do połączenia z gminą Kłobuck). Budowę tego etapu zakończono w drugim półroczu 2021 roku. Obecnie – po przeprowadzonych odbiorach i próbach – cała sieć umożliwia realizację podłączeń indywidualnych odbiorców.

F. Fundusz Sołecki

Od 2009 roku w gminie Opatów funkcjonuje Fundusz Sołecki, jako forma obywatelskiego budżetu partycypacyjnego. Fundusz tworzą środki finansowe wyodrębnione w budżecie gminy, które są zagwarantowane dla mieszkańców sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków ich życia. Przedsięwzięcia te są ustalane corocznie przez zebrania wiejskie.

W 2021 roku z funduszy sołeckich zrealizowano wydatki na łączną kwotę 275.102,38 zł. Wielkość tego funduszu i jego realizacja wraz z uchwalonymi zadaniami na rok 2021 w poszczególnych sołectwach przedstawia się następująco:

Sołectwo	Zadanie	Plan zł	Wykonanie zł
Brzezinki	Utrzymanie porządku na przystankach PKS	1.800,00	1.731,56
	Poprawa stanu nawierzchni na ulicach: Górnej i Dolnej	11.898,35	2.810,50
	Razem:	13.698,35	4.542,06

Sołectwo	Zadanie	Plan zł	Wykonanie zł
Iwanowice Duże	Utrzymanie porządku na przystankach PKS	3.764,40	3.622,14
	Zakup przystanków i rur przepustowych	15.300,00	15.041,81
	Zakup kostki brukowej i monitoringu przed remizą OSP	10.500,00	10.500,00
	Zakup urządzeń do siłowni plenerowej i na plac zabaw przy Szkole Podstj w Iwanowicach Dużych oraz monitoringu	14.200,00	14.199,81
	Razem:	43.764,40	43.363,76
Iwanowice Małe	Wykonanie elewacji budynku remizy OSP Iwanowice Małe	29.147,29	26.147,00
	Razem:	29.147,29	26.147,00
Iwanowice – Naboków	Zakup lamp solarnych do oświetlenia ulic	13.654,59	13.654,59
	Razem:	13.654,59	13.654,59
Opatów	Remont i doposażenie garażu remizy OSP Opatów	10.000,00	0
	Dofinansowanie zakupu sprzętu do działań p.poż.	13.764,70	13.764,70
	Dostosowanie warunków bezpieczeństwa pożarowego w budynku Szkoły Podstawowej w Opatowie (ul. Kościuszki)	10.000,00	10.000,00
	Zakup ogrodzenia i sprzętu do siłowni plenerowej – „Żwirownia”	10.000,00	9.119,15
	Razem:	43.764,70	32.883,85
Waleńczów	Utrzymanie porządku na przystankach PKS	2.500,00	2.405,19
	Remont budynku Szkoły Podstawowej	37.500,00	37.500,00
	Bieżące prace na placu zabaw przy ul. Leśnej	1.264,70	0
	Bieżące utrzymania boiska do piłki nożnej w Waleńczowie	2.500,00	2.499,32
	Razem:	43.764,70	42.404,51
Wilkowiecko	Utrzymanie porządku na przystankach PKS	2.500,00	2.405,19
	Remont remizy OSP Wilkowiecko	11.264,70	11.264,75
	Rozbudowa oświetlenia ulicznego	30.000,00	28.654,75
	Razem:	43.764,70	42.324,64
Złochowice	Remont pomieszczeń w remizie OSP	28.764,70	26.768,97
	Zagospodarowanie centrum wsi	15.000,00	15.000,00
	Razem:	43.764,70	41.768,97
Zwierzyniec Pierwszy	Doposażenie kuchni i klubu w remizie OSP	3.400,00	3.390,08
	Dofinansowanie zakupu samochodu pożarniczego	20.000,00	20.000,00
	Zakup stołów i ławek do siłowni plenerowej	1.659,29	1.499,99
	Dofinansowanie imprezy aktywizującej mieszkańców wsi	2.600,00	2.600,00
	Razem:	27.659,29	27.490,07
Zwierzyniec Drugi	Budowa drogi lokalnej (Kleć)	17.000,00	0
	Dofinansowanie imprezy dożynkowej	593,41	522,93
	Razem:	17.593,41	522,93
Ogółem:		320.576,13	275.102,38

Uwaga: Środki funduszu sołectkiego (w części) sołectwa Zwierzynca Drugiego, Brzezinek, Waleńczowa oraz Opatowa nie zostały wykorzystane. Zadania wskazane w uchwałach zebrań wiejskich zostały przeznaczone do wykonania w 2022 roku.

G. Stan mienia komunalnego

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku Gmina Opatów pozostaje właścicielem budynków i obiektów technologicznych według poniższego wykazu:

Wyszczególnienie	Położenie/Adres
Budynek mieszkalny	Opatów ul. Kuźniczka 23 („Agronomówka” – jeden lokal mieszkalny)
	Zwierzyniec Pierwszy ul. Szkolna 4 („Dom Nauczyciela”)
	Zwierzyniec Pierwszy ul. 3-Maja 41 (lokal socjalny)
Budynek niemieszkalny	Urząd Gminy w Opatowie ul. Tadeusza Kościuszki 27
	Magazyn Gospodarczy Opatów ul. Osiedlowa
Remiza	OSP Opatów ul. Tadeusza Kościuszki 80
	OSP Iwanowice Duże ul. Częstochowska 48
	OSP Iwanowice Małe ul. Długa 10
	OSP Waleńczów ul. Szkolna 1
	OSP Wilkowiecko ul. Mikołaja z Wilkowiecka 8
	OSP Zwierzyniec Pierwszy ul. Jasna 5
Szkoła Podstawowa	Opatów ul. Tadeusza Kościuszki 1
	Opatów ul. Szkolna 5
	Iwanowice Duże ul. Częstochowska 63
	Waleńczów ul. Szkolna 19
	Wilkowiecko ul. Szkolna 1
	Złochowice ul. Wesoła 3
	Zwierzyniec Pierwszy ul. Szkolna 2
Infrastruktura wodociągowa	Stacja Uzdatniania Wody w Opatowie
	Ujęcie Wody w Wilkowiecku
	Przepompownię wody 3 szt. (Waleńczów, Złochowice, Zwierzyniec Pierwszy)
	Zbiornik Wyrównawczy w Waleńczowie
	Zbiornik Wyrównawczy w Zwierzyniu Pierwszym
	Sieć wodociągowa o długości 78,5 km
Infrastruktura gospodarki ściekowej	Oczyszczalnia ścieków w Opatowie
	Przepompownię ścieków 11 szt. (Opatów, Iwanowice Duże, Iwanowice Małe, Złochowice)
	Sieć kanalizacji sanitarnej o długości 31,1 km
Place i tereny otwarte	Nieruchomości gruntowe (rolne) 120,78 ha, w tym grunty pod drogami gminnymi 91,80 ha

Praw majątkowych innych niż zawartych w powyższej tabeli gmina nie posiada. W roku 2021 gmina nie nabyła akcji ani udziałów w spółkach prawa handlowego. Gmina nie udzielała poręczeń majątkowych dla innych jednostek samorządu terytorialnego, na koniec roku 2021 brak zobowiązań z tytułu poręczenia.

W ciągu roku 2021 do zasobu komunalnego nabyto na własność z mocy prawa nieruchomości gruntowe :

- decyzją Wojewody Śląskiego (drogi) – o pow. 1,5484 ha;
- decyzją Wójta Gminy Opatów (drogi) – o pow. 0,1082 ha;
- aktem notarialnym nieodpłatnie (drogi) – o pow. 0,0281 ha.

W ciągu roku 2021 z zasobu komunalnego gminy:

- w przetargu ustnym nieograniczonym sprzedano działkę ewid. nr 928/8, obręb Opatów, o pow. 0, 1785 ha;

Uzyskane dochody:

- użytkowanie wieczyste - 7.779,49 zł
- dzierżawa - 5.251,99zł

IV. OŚWIATA I WYCHOWANIE

Gmina Opatów jest organem prowadzącym dla pięciu publicznych szkół podstawowych z oddziałami przedszkolnymi: w Opatowie, Iwanowicach Dużych, Waleńczowie, Wilkowiecku i w Złochowicach. W Zwierzycu Pierwszym niepubliczną szkołę podstawową (z uprawnieniami szkoły publicznej) prowadzi Stowarzyszenie „Nasza Szkoła”.

Część oświatowa subwencji ogólnej na koniec roku zamknęła się kwotą 8.936.015,00 zł. Po uwzględnieniu m.in. dotacji przedszkolnej, dotacji podręcznikowej, środków z rezerwy subwencji oświatowej, programów oraz dochodów jednostek wpływy do budżetu na działalność oświatową wyniosły 9.947.732,03 zł.

We wrześniu 2021 roku do szkół podstawowych uczęszczała następująca liczba uczniów:

Szkoła Podstawowa	Liczba uczniów	
	szkoła	oddział przedszkolny
Opatów	177	66
Iwanowice Duże	38	34
Waleńczów	61	20
Wilkowiecko	25	29
Złochowice	111	51
Razem	412	200

Liczebność uczniów szkół podstawowych w klasach była następująca:

Szkoła Podstawowa	klasa I	klasa II	klasa III	klasa IV	klasa V	klasa VI	klasa VII	klasa VIII
Opatów	24	20	24	11	21	24	28	25
Iwanowice Duże	9	9	4	4	2	0	2	8
Waleńczów	6	0	9	9	7	8	11	11
Wilkowiecko	7	0	0	0	0	0	12	6
Złochowice	16	14	17	14	11	12	12	15
Razem:	62	43	54	38	41	44	65	65

We wszystkich publicznych szkołach podstawowych zatrudniano następującą liczbę nauczycieli:

a. nauczyciel stażysta	- 3 osób,	łączny wymiar zatrudnienia	- 3,00 etatu
b. nauczyciel kontraktowy	- 13 osób,	łączny wymiar zatrudnienia	- 10,14 etatu
c. nauczyciel mianowany	- 11 osób,	łączny wymiar zatrudnienia	- 8,29 etatu
d. nauczyciel dyplomowany	- 89 osób,	łączny wymiar zatrudnienia	- 65,31 etatu

Obsługą finansowo-księgową szkół gminnych zajmuje się Gminny Zespół Oświaty w Opatowie. Jako jednostka organizacyjna gminy GZO został powołany uchwałą Rady Gminy Opatów w dniu 8 grudnia 2016 roku w oparciu o przepisy regulujące działanie Centrum Usług Wspólnych i do jego statutowych działań włączono obsługę Gminnej Biblioteki Publicznej w Opatowie. Zespół liczy czworo pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu.

Wydatki budżetu gminy w dziale „Oświata i wychowanie” wyniosły 15.449.279,56 zł, z czego 64,4% to środki finansowe budżetu państwa.

Główne rodzaje wydatków, w ujęciu globalnym, przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj wydatków	Kwota zł
Szkoły podstawowe	13.109.704,59
Oddziały przedszkolne w szkołach	1.150.085,43
Przedszkola w jednostkach innych gmin	173.255,16
Dowózienie uczniów do szkół	115.866,25
Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	17.751,79
Stołówka szkolna, żywienie	512.983,62
Realizacja zadań wymagających specjalnej organizacji nauki i metod pracy w szkołach i oddziałach przedszkolnych	277.120,41
Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników i materiałów edukacyjnych	92.512,31

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa z budżetu gminy przekazywana jest dotacja dla Stowarzyszenia „Nasza Szkoła” w Zwierzyńcu Pierwszym na prowadzenie niepublicznej szkoły podstawowej z uprawnieniami publicznymi.

REALIZACJA BUDŻETU SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W ROKU SZKOLNYM 2020/2021 (w zł)

Nazwa placówki	Wydatki zrealizowane	Płace nauczycieli + pochodne	Płace obsługi + pochodne	Wydatki pozostałe	Energia + woda	Opał (olej)	Inwestycje remonty	Żywność	Liczba nauczycieli (etat)	Liczba uczniów	Obsługa (etat)	Koszt utrzymania 1 ucznia	Koszt utrzymania 1 nauczyciela	Koszt utrzymania 1 pr. Osługi
Szkoła Podstawowa Iwanowice Duże	1 810 713,17	1 358 811,95	257 159,72	161 694,28	9 347,07	23 700,15	0,00	0,00	15,53	76,00	4,50	23 825,17	87 495,94	57 146,60
Szkoła Podstawowa Opatów	3 891 590,74	2 615 733,99	606 826,29	435 181,05	34 658,18	78 733,83	120 457,40	0,00	29,07	245,00	11,00	15 884,04	89 980,53	55 166,03
Szkoła Podstawowa Waleńczów	1 764 666,40	1 300 575,18	147 753,14	121 831,48	8 844,84	10 594,83	175 066,93	0,00	14,92	85,00	3,00	20 760,78	87 169,92	49 251,05
Szkoła Podstawowa Wilkowiceko	998 194,66	690 472,91	150 928,44	133 959,51	8 393,60	14 440,20	0,00	0,00	8,64	44,00	3,00	22 686,24	79 915,85	50 309,48
Szkoła Podstawowa Złochowice	2 296 841,67	1 687 248,61	324 252,18	196 887,07	13 594,53	14 159,76	60 699,52	0,00	18,48	156,00	6,00	14 723,34	91 301,33	54 042,03
Stołówka	482 024,34	0,00	299 173,30	23 897,49	5 175,36	0,00	0,00	153 778,19			5,00	0,00	0,00	59 834,66
GZO	478 771,18	0,00	381 563,06	97 208,12	0,00	0,00	0,00	0,00						

V. ŁAD PRZESTRZENNY

W zakresie kształtowania ładu przestrzennego gmina posiada dwa opracowania planistyczne: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Opatów*, uchwalone uchwałą Rady Gminy Opatów nr 125/XXVIII/2000 z dnia 29 grudnia 2000 roku, oraz *Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Opatów* zatwierdzony uchwałą Rady Gminy Opatów nr 42/XIV/2011 z dnia 22 września 2011 roku.

Gmina charakteryzuje się 100% pokryciem terenu aktem prawa miejscowego (tj. Studium i Planem). Gmina posiada wieloletni program sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Kolejność opracowywanych planów skorelowana jest z zapisami obowiązującego Studium. Program ma charakter orientacyjny. Nie uwzględnia sytuacji nadzwyczajnych, kiedy to z powodów prawnych, przestrzennych, ekonomicznych lub społecznych konieczna jest zmiana kolejności przygotowywania planów bądź przystąpienia do planu na innym, nie przewidzianym w programie, obszarze.

W roku 2021 nie podejmowano uchwał rady gminy w sprawie zmian w obowiązujących dokumentach z tego zakresu.

VI. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA

A. Sieć wodociągowa i sieć kanalizacji sanitarnej

System zbiorowego zaopatrzenia mieszkańców gminy w wodę oparty jest na dwóch ujęciach: w Opatowie i w Wilkowiecku. Stacja Uzdatniania Wody (SUW) w Opatowie dostarcza wodę dla mieszkańców Opatowa, Iwanowic Małych, Iwanowic-Nabokowa, Iwanowic Dużych, Waleńczowa, Złochowic, Zwierzyńca Pierwszego i Zwierzyńca Drugiego. Z ujęcia wody w Wilkowiecku korzystają mieszkańcy tej miejscowości (sołectwa: Wilkowiecko i Brzezinki). Oprócz ujęć wody komunalną sieć wodociągową tworzą trzy przepompownie wody (w Waleńczowie, Złochowicach i Zwierzyńcu Pierwszym) oraz dwa zbiorniki retencyjne: w Waleńczowie - o pojemności 200 m³ oraz w Zwierzyńcu Pierwszym – o pojemności 50 m³. Po zrealizowaniu zadania inwestycyjnego na ul. Zakrzewskiej w Waleńczowie komunalna sieć wodociągowa ma łącznie 81,4 km długości.

W 2021 roku z ujęć w Opatowie i Wilkowiecku pobrano łącznie 28100 m³ wody. Woda dostarczana jest do 1814 odbiorców (wzrost o 25 odbiorców). Plan rozwoju gminnej sieci wodociągowej przewiduje budowę wodociągu z przyłączami w Zwierzyńcu Pierwszym (Kleć, 3 Maja), Opatowie (ul. Szkolna), Waleńczów (ul. Leśna).

Budowa gminnej sieci kanalizacji sanitarnej realizowana jest w aglomeracji ściekowej obejmującej dwa obszary (oparte na dwóch oczyszczalniach). Pierwszy wykorzystuje oczyszczalnię ścieków, zlokalizowaną na gruntach wsi Złochowice, a będącą własnością Przedsiębiorstwa Sprzętu Ochronnego „Maskpol” S.A. Konieczki. Zgodnie z zawartym porozumieniem z zarządem tego przedsiębiorstwa do tej oczyszczalni kierowane są ścieki komunalne z miejscowości Złochowice. Drugą aglomerację ściekową tworzą obecnie: oczyszczalnia ścieków w Opatowie oraz sieć kanalizacyjna w Opatowie, w Iwanowicach Małych i w Iwanowicach Dużych. W skład gminnego systemu kanalizacji sanitarnej wchodzi: oczyszczalnia ścieków w Opatowie, jedenaście przepompowni ścieków oraz sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej o łącznej długości 31,1 km. W roku 2021 do obu ww. oczyszczalni odprowadzono łącznie 108300 m³ ścieków komunalnych z 920 gospodarstw domowych.

W dniu 17 maja 2021 roku rozpoczęto realizację zadania pn.: *Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Opatowie*, obejmującego m.in. budowę reaktora biologicznego wraz z technologiczną infrastrukturą towarzyszącą, zwiększającego przepustowość oczyszczalni do 500 m³/d. Przedsięwzięcie zakończono 16 maja 2022 roku. Wartość inwestycji zamknęła się kwotą 3.487.401,78 zł., z czego 3.272.500 zł stanowi wsparcie z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 (Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych).

Eksploatacją gminnej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Opatowie (ZGKiM), powołany uchwałą Rady Gminy Opatów nr 158/XXXIII/2005 z dnia 29 grudnia 2005 roku. W ZGKiM zatrudnionych jest łącznie 8 osób:

- a. Kierownik (w wymiarze ¾ etatu)
- b. Główny księgowy
- c. Obsługa biurowa
- d. Konserwator urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych i elektrycznych (4 osoby)
- e. Inkasent

Rozliczenia za dostarczaną wodę i odbiór ścieków ZGKiM dokonuje w oparciu o stawki taryf, zatwierdzone przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Taryfy obowiązują od 30 lipca 2021 roku i zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Opatów.

W zakresie opłat za dostarczaną wodę obowiązuje dwuczłonowa stawka składająca się z ceny 1 m³ dostarczanej wody w wysokości 2,90 zł netto (+ 8% podatku VAT) oraz opłaty abonamentowej w wysokości 2,20 zł netto (+ 8% podatku VAT). W zakresie opłat za odbiór ścieków obowiązuje dwuczłonowa stawka składająca się z ceny 1 m³ odprowadzanego ścieku w wysokości 6,00 zł netto (+8% podatku VAT) oraz opłaty abonamentowej w wysokości 2,00 zł netto (+8% podatku VAT). Koszt ceny 1 m³ odprowadzanego ścieku dla mieszkańca wynosi 5,00 netto (+8% podatku VAT), gdyż różnica w cenie w stosunku do obowiązującej taryfy pokrywana jest z dotacji z budżetu gminy.

W roku 2021 przychody z tytułu opłat za dostarczaną wodę i opłat za odbiór ścieków wyniosły łącznie: 1.193.783,03 zł. Na dzień 31 grudnia 2021 roku zaległości w ściągłości tej opłaty zamknęły się kwotą: 64.584,58zł.

B. Sieć dróg

Przez teren gminy Opatów w linii wschód-zachód przebiega droga krajowa nr DK43 relacji: Częstochowa-Poznań – w granicach gminy jej długość wynosi 7,635 km. Sieć dróg uzupełnia 11 dróg powiatowych (o łącznej długości 38,945 km), 71 dróg gminnych oraz drogi lokalne nie zaliczone do żadnej kategorii dróg publicznych. Na terenie gminy nie występują drogi kategorii wojewódzkiej.

Długość dróg gminnych o uregulowanym statusie zarządczym wynosi 82,415 km, w tym:

a. dróg o nawierzchni bitumicznej (asfaltowej)	-	28,555 km
b. dróg o nawierzchni z kostki betonowej	-	1,550 km
c. dróg o nawierzchni tłuczniowej	-	21,178km
d. dróg o nawierzchni gruntowej	-	31,102 km

Najważniejsze przedsięwzięcia z zakresu budowy i utrzymania dróg , wykonane w 2021 roku, przedstawia poniższa tabela:

Zadanie	Długość m	Koszt zł
Przebudowa drogi– ul. Leśna w Zwierzyńcu Pierwszym (nawierzchnia z destruktu) <i>Dofinansowanie</i>	995	332.001,29 199.200,77
Przebudowa odcinka chodnika - ul. Częstochowska w Iwanowicach Dużych <i>Dofinansowanie(Starostwo Powiatowe w Kłobucku)</i>	339	129.891,85 50.000,00
Przebudowa drogi - ul. Szkolna w Waleńczowie		22.755,00
Roboty remontowe i brukarskie na terenie gminy (Opatów, Iwanowice Duże, Wilkowiecko)		16.015,87
Remont drogi wewnętrznej nr 280/5 w Waleńczowie		5.269,38
Zakup i montaż wiat przystankowych w Iwanowicach Dużych (2 szt.) i w Opatowie (2 szt.)		20.769,19

łącznie na utrzymanie dróg w roku 2021 z budżetu gminy wydano 670.891,85 zł.

C. Bezpieczeństwo pożarowe

W gminie działa siedem jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych: w Opatowie, Iwanowicach Dużych, Iwanowicach Małych, Waleńczowie, Wilkowiecku, Złochowicach i w Zwierzyncu Pierwszym. Dwie z nich – w Waleńczowie i w Wilkowiecku – działają w strukturze Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Wszystkie są zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym, wszystkie posiadają identyfikatory NIP i REGON. Dysponują strażnicami (remizami), które użytkują w ramach umów użyczenia (remizy wraz z terenem stanowią własność komunalną). Podstawą prawną ich działania jest prawo o stowarzyszeniach. Wszystkie gminne jednostki OSP należą do Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP.

Do gminnych jednostek OSP należy łącznie 295 członków zwyczajnych, 19 członków honorowych i 241 członków wspierających. Strukturę członkostwa w poszczególnych jednostkach przedstawia poniższa tabela.

Jednostka	Członkowie				Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza		
	Zwyczajni	Honorowi	Wspierający	Razem	Chłopcy	Dziewczęta	Razem
OSP Opatów	52	0	0	52	3	5	8
OSP Iwanowice Duże	32	5	0	37	0	0	0
OSP Iwanowice Małe	26	2	1	29	0	1	1
OSP Waleńczów	51	5	0	56	3	1	4
OSP Wilkowiecko	26	5	0	31	0	0	0
OSP Złochowice	72	0	224	296	8	4	12
OSP Zwierzyniec Pierwszy	36	2	16	54	10	9	19
Razem	295	19	241	555	24	20	44

W jednostkach OSP Złochowice i OSP Zwierzyniec Pierwszy działają Kobiety Drużyny Pożarnicze.

Przy jednostce OSP Złochowice działa strażacka orkiestra dęta, która liczy 24 członków. Orkiestrą kieruje kapelmistrz finansowany z budżetu gminy. Przy tej jednostce działa również zespół artystyczny liczący 16 członków (kobiety).

W 2021 roku stan posiadania samochodów pożarniczych powiększył się o nowy dla OSP Zwierzyniec Pierwszy. Montaż finansowy zakupu tego pojazdu przedstawia się następująco:

1. Środki finansowe NFOŚiGW/WFOŚiGW	-	300.000 zł
2. Dotacja budżetowa MSWiA	-	150.000 zł
3. Dotacja budżetowa Województwa Śląskiego	-	100.000 zł
4. Dotacja budżetowa Gminy Opatów	-	200.000 zł
5. Darowizna Stowarzyszenia „Nasza Szkoła”	-	30.000 zł
6. Fundusz Sołecki	-	20.000 zł
7. Środki własne OSP Zwierzyniec Pierwszy	-	10.000 zł

Na koniec 2021 roku jednostki OSP posiadały łącznie: 6 samochodów pożarniczych typu ciężkiego, 4 typu średniego i 1 typu lekkiego. Dla zapewnienia bezpieczeństwa działań wszyscy czynni strażacy są objęci ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków. Wozy bojowe posiadają aktualne polisy ubezpieczeniowe OC (nowe wozy bojowe OSP Opatów i OSP Zwierzyniec Pierwszy – pełny zakres), a kierowcy i strażacy-ratownicy – polisy OC. Strażacy uczestniczących w akcjach ratowniczych, szkoleniach i zawodach posiadają aktualne badania lekarskie. Koordynacją działań

bojowych i szkoleniowych zajmują się naczelnicy poszczególnych jednostek oraz Komendant Gminny Oddziału Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych.

Środki budżetu gminy w roku 2021, wydatkowane na utrzymanie jednostek OSP, to kwota 229.271,85 zł.

Aktywność jednostek w 2021 roku – liczba zdarzeń, w których uczestniczą strażacy – obrazuje poniższa tabela.

Jednostka	Liczba wyjazdów				
	Pożary	Miejscowe zagrożenia	Wyjazdy gospodarcze	Fałszywe alarmy	Razem
OSP Opatów	15	14	11	11	41
OSP Iwanowice Duże	0	3	4	0	7
OSP Iwanowice Małe	10	4	3	0	17
OSP Waleńczów	11	24	0	2	37
OSP Wilkowiecko	18	38	8	2	66
OSP Złochowice	2	8	0	0	10
OSP Zwierzyniec Pierwszy	2	39	20	0	61
Razem	35	99	46	5	185

D. Zasoby mieszkaniowe i lokale użytkowe

W 2021 roku stan gminnego zasobu mieszkaniowego nie uległ zmianie. Należą do niego cztery lokale mieszkalne w budynku w Zwierzyńcu Pierwszym, ul. Szkolna 4, jeden lokal mieszkalny w budynku w Opatowie, ul. Kuźniczka 23, jeden lokal mieszkalny w Iwanowicach Dużych, ul. Częstochowska 63 (w budynku szkoły podstawowej). W budynku w Zwierzyńcu Pierwszy, ul. 3-ego Maja 41 gmina posiada lokal socjalny (zamieszkały). W ciągu roku 2021 z zasobu nie ubył żaden lokal mieszkalny.

Najem lokali odbywa się wg zasad opracowanych zgodnie z przepisami prawa lokalowego. Gmina posiada *Wieloletni program gospodarowania zasobem mieszkaniowym*. Komunalne lokale użytkowe tworzą pomieszczenia: w budynku Urzędu Gminy w Opatowie, użytkowane przez przedsiębiorstwa: Poczta Polska S.A., Orange Polska S.A. oraz Agencję Ubezpieczeniową. Dochody z najmu lokali mieszkalnych i użytkowych w roku 2021 osiągnęły kwotę 35.716,37 zł.

E. Oświetlenie drogowe

Z budżetu gminy pokrywane są koszty energii i eksploatacji systemu oświetlenia drogowego. Wielkość tych kosztów determinuje organizowanie postępowania przetargowego na dostawę energii elektrycznej dla tego oświetlenia. Eksploatacją całego systemu oświetleniowego zajmuje się Tauron Dystrybucja S.A. jako właściciel sieci dystrybucyjnych.

W 2021 r. koszt oświetlenia dróg (energia elektryczna + dystrybucja) wyniósł 271.948,37 zł, co stanowi wzrost o 7,2 % w stosunku do roku 2020.

VII. OCHRONA ŚRODOWISKA

A. Gospodarka odpadami

Ustawa z dnia 1 lipca 2011 roku o zmianie ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz zmianie innych ustaw nałożyła na gminy obowiązek wdrożenia nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Nowe zasady obowiązują od 1 lipca 2013 roku. Systemem zostały objęte wszystkie nieruchomości zamieszkałe (gospodarstwa domowe), generujące odpady komunalne. Przepisy ustawy nakładają na gminę obowiązek organizowania postępowań przetargowych na wybór podmiotu wykonującego usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych, położonych na jej terenie.

W ramach systemu właściciele nieruchomości zobowiązani są do prowadzenia selektywnego zbierania następujących rodzajów odpadów komunalnych:

- a. papieru i tektury
- b. szkła
- c. tworzyw sztucznych
- d. metali i opakowań wielomateriałowych
- e. bioodpady
- f. przeterminowanych leków i chemikaliów
- g. odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych, powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
- h. zużytych baterii i akumulatorów
- i. zużyte żarówki i świetlówki
- j. zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego
- k. odpadów budowlanych i rozbiórkowych
- l. mebli i innych odpadów wielkogabarytowych
- m. zużytych opon
- n. odzieży i tekstyliów

Odpady komunalne z terenu gminy odbierane są w postaci zmieszanej i selektywnej. Zbiórka selektywna odbywa się z podziałem na:

- a. tworzywa sztuczne, metal – zbierane do pojemnika o pojemności zależnej od liczby osób zamieszkałych w gospodarstwie domowym
- b. papier – zbierany do worka
- c. szkło – zbierane do pojemnika o pojemności 120 l
- d. bioodpady – zbierane do worka

Wdrożonym systemem objęto wszystkie gospodarstwa domowe (nieruchomości zamieszkałe) z terenu gminy. Liczba i wielkość tych gospodarstw – określona na podstawie złożonych deklaracji – przedstawia się następująco:

Gospodarstwo domowe	Liczba gospodarstw	Liczba osób
Gospodarstwo 1 osobowe	275	275
Gospodarstwo 2 osobowe	340	680
Gospodarstwo 3 osobowe	328	984

Gospodarstwo 4 osobowe	378	1512
Gospodarstwo 5 osobowe	211	1055
Gospodarstwo 6 osobowe	123	738
Gospodarstwo 7 osobowe	49	343
Gospodarstwo 8 osobowe	10	80
Gospodarstwo 9 osobowe	9	81
Gospodarstwo 10 osobowe	2	20
Razem	1725	5768

Odpady zebrane selektywnie można przekazać również do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), zlokalizowanego na działce sąsiadującej z gminną oczyszczalnią ścieków w Opatowie. W PSZOK mieszkańcy gminy mogą bezpłatnie zostawiać selektywnie zebrane odpady problemowe, w szczególności: meble i odpady wielkogabarytowe, odpady zielone (gałęzie drzew, liście, skoszona trawa), chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje), zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (sprzęt AGD), odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony, baterie i akumulatory, żarówki i świetlówki, przeterminowane leki, zużytą odzież, tekstylia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych, powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, tworzywa sztuczne, papier, szkło. Odpady zmieszane i selektywnie zbierane (tworzywa sztuczne, papier, metal, bioodpady) odbierane są raz w miesiącu, natomiast odpady szklane – raz na kwartał.

W 2021 roku z gospodarstw domowych znajdujących się na terenie gminy zostało odebranych 1757,873 Mg odpadów, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca daje około 304,6 kg odpadów na rok (przedstawiona wartość wynika ze sprawozdań składanych przez podmioty odbierające odpady komunalne z terenu gminy). W porównaniu do roku 2020 średnia ilość odpadów na mieszkańca wzrosła o 11,6 kg, tj. o 3,6%.

Racjonalna gospodarka odpadami komunalnymi winna prowadzić do zwiększania poziomów odzysku odpadów segregowanych i ograniczania odpadów ulegających biodegradacji. Nałożone na gminy obowiązki w tym zakresie regulują przepisy resortowe.

Ilość odpadów komunalnych w 2021 roku odebranych z gospodarstw domowych z podziałem na kody odpadów przedstawia poniższa tabela.

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów <i>Mg</i>	Wzrost/spadek (2021 – 2020) <i>Mg</i>
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1055,12	+271,96
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	13,76	-10,24
15 01 07	Opakowania ze szkła	167,02	+0,72
15 01 02 20 01 39	Opakowania z tworzyw sztucznych, Tworzywa sztuczne	194,90	-28,5
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	53,48	-18,12
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	72,56	+39,92

15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	32,76	-21,04
16 01 03	Zużyte opony	24,78	-2,05
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	7,42	-
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,67	-6,9

Ilość odpadów komunalnych w 2021 roku odebranych z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Opatowie (PSZOK), z podziałem na kody odpadów, przedstawia poniższa tabela.

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów Mg
17 01 01 17 09 04	Zmieszane odpady budowlane i rozbiórkowe	51,70
20 01 13 20 01 26 20 01 27 20 01 28 20 01 29 20 01 30	Chemikalia (rozpuszczałniki, farby, tusze, oleje , tłuszcze, detergenty)	0
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	52,18
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne (w tym lampy fluorescencyjne zawierające rtęć)	2,76
16 01 03	Zużyte opony	11,63
20 01 33 20 01 34	Zużyte baterie i akumulatory	0
20 01 10 20 01 11	Odzież i tekstylia	1,92
20 03 99	Popiół i żużel paleniskowy	0
15 01 02 15 01 15 20 01 39	Tworzywa sztuczne i opakowania z tworzyw sztucznych	8,00
15 01 04 20 01 40	Metale i opakowania z metali	0
15 01 07 20 01 02	Szkło i opakowania ze szkła	1,49
15 01 01 20 01 01	Papier i tektura, opakowania z papieru	3,23
20 01 99	Inne niewymienione wyżej frakcje	1,36
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,133
Razem		134,403

Usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w gminie Opatów w roku 2021, kontynuowała firma REMONDIS Sp. z o.o. Oddział Częstochowa, wyłoniona w postępowaniach przetargowych.

W gminie Opatów stawka opłaty za odbiór i gospodarowanie odpadów komunalnych, wnoszonej przez właścicieli nieruchomości, uzależniona jest od liczby osób, zamieszkujących tą nieruchomość. Rada Gminy Opatów w uchwale z dnia 9 grudnia 2020 roku ustaliła miesięczną opłatę dla gospodarstw domowych, którą obrazuje poniższa tabela.

Gospodarstwo domowe	Opłata zł/miesiąc
Gospodarstwo 1 osobowe	26
Gospodarstwo 2 osobowe	52
Gospodarstwo 3 osobowe	78
Gospodarstwo 4 osobowe	104
Gospodarstwo 5 osobowe	130
Gospodarstwo 6 osobowe	156
Gospodarstwo 7 osobowe i większe	182

W 2021 roku wpływy opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły łącznie 1 716 569,41 zł. Na koniec roku zaległości w ściągłości tej opłaty wyniosły 162 666,73 zł. W porównaniu do roku poprzedniego jest to wzrost o 29,6%. Tendencja wzrostu zadłużenia nadal się utrzymuje.

B. Program Usuwania Azbestu

Opracowany w 2015 roku *Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Opatów na lata 2015-2032* jest konsekwentnie realizowany. Nadrzędnym długoterminowym celem programu jest wyeliminowanie szkodliwego wpływu azbestu na zdrowie mieszkańców gminy oraz likwidacja negatywnego oddziaływania azbestu na środowisko naturalne. Cel ten pozostaje w ścisłej relacji z celami zdefiniowanymi w *Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski*. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe w perspektywie długoterminowej (w ciągu ok. 17 lat) poprzez usunięcie i utylizację do 2032 roku z terenu gminy wszelkich wyrobów zawierających azbest (głównie elementy elewacyjne i pokrycia dachowe budynków).

W gminie Opatów realizacja przygotowanego zadania pod nazwą: *Demontaż, transport i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z budynków/posesji stanowiących własność osób fizycznych z terenu Gminy Opatów* została podzielona na trzy etapy z założonym czasem realizacji na lata 2017 -2019.

Czwarty etap zadania realizowany był w 2020 roku. Pracę wykonywała firma: Logistyka Odpadów Azbestowych Sp. z o.o. Sp.k. z Bielska-Białej. Wyroby azbestowe, o łącznej masie 97,36 Mg, usunięto i zutylizowano z 42 posesji.

W 2021 roku piąty etap zrealizowała firma REVOL Sp. z o.o. Sp.k. z Łodzi. Zebrano i unieszkodliwiono łącznie 85,99 Mg wyrobów zawierających azbest. Koszty tego etapu zostały w całości sfinansowane z dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach (18.215,60 zł) oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie (19.954,64 zł). Od początku realizacji programu zutylizowano łącznie 773,55 Mg wyrobów azbestowych.

VIII. POLITYKA SPOŁECZNA

A. Opieka społeczna

Zadania z zakresu pomocy społecznej wykonuje wydzielona jednostka organizacyjna gminy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie. Kadra ośrodka liczy 9 osób: kierownik, pracownicy socjalni - 3 osoby, pozostali (księgowość, obsługa) – 5 osób. Wydatki na bieżące funkcjonowanie GOPS-u w roku 2021 wynosiły 537.291,24 zł. Budżet Wojewody Śląskiego przekazał na ten cel kwotę 69.444,00 zł, co stanowi 13,4% wydatków.

Podstawą działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest *ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej*, własny statut i regulamin organizacyjny. Ośrodek wykonuje zadania własne gminy oraz zadania zlecone w oparciu o środki własne budżetu gminy oraz dotacje z budżetu wojewódzkiego.

Podstawowe zadania realizowane przez GOPS to:

Gospodarstwo domowe	Kwota zł
Finansowanie pobytu podopiecznych w Domach Pomocy Społecznej (7 osób)	273,649,80
Składki na ubezpieczenie zdrowotne osób nieubezpieczonych	23.510,32
Zasiłki i pomoc w naturze, składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	30.449,52
Zasiłki stałe	77.254,78
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne	37.562,23
Pomoc w zakresie dożywiania	6.836,50
Zespół interdyscyplinarny (działalność w ramach niebieskiej karty)	37,30

Główne powody przyznawania pomocy to: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, alkoholizm, potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietność.

W 2021 roku 50 osób korzystało z pomocy społecznej ze świadczeń wypłacanych na podstawie decyzji administracyjnych. Przyznano łącznie 2687 świadczeń niepieniężnych oraz wypłacono 237 świadczenia pieniężne. Z usług opiekuńczych korzystała jedna osoba. Liczba osób korzystających z wszystkich form pomocy społecznej wynosiła 54 (w 45 rodzinach). Tendencje zmian tych wskaźników w ostatnich latach przedstawia poniższa tabela:

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2013	154	477
2014	130	406
2015	111	351
2016	101	306
2017	88	248
2018	85	245
2019	72	200
2020	40	85
2021	45	54

B. Program wspierania rodzin

W dniu 31 stycznia 2018 roku Rada Gminy Opatów podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia *Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020*. Głównym celem programu jest wsparcie dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Sposobem realizacji tego celu jest między innymi: przydzielenie asystenta rodziny, pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin ubogich oraz zapewnienie dzieciom z ubogich rodzin posiłków w szkole oraz stypendiów. Działania w ramach gminnego programu są zbieżne z zadaniami pomocy społecznej nakierowanymi na pomoc rodzinie oraz obecnymi rządowymi programami.

Świadczeniem o największej skali pomocy i największej liczbie osób objętych pomocą jest świadczenie wychowawcze w ramach programu 500+. W roku 2021 GOPS w Opatowie wypłacał to świadczenie dla 825 rodzin.

Gospodarstwo domowe	Kwota zł
Świadczenie wychowawcze 500+	7.108.929,06
Świadczenie rodzinne, alimentacyjne i składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	2.153.051,20
Wspieranie rodziny – Program Dobry Start 300+	300,00
Wydatki z zakresu „Pieczy zastępczej”	33.016,08
Karta Dużej Rodziny	270,00

Uwaga: Wypłatę świadczenia z Programu Dobry Start 300+ przejął Oddział ZUS w Częstochowie.

C. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok przyjęto uchwałą Rady Gminy Opatów nr 140/XXIV/2020 z dnia 29 grudnia 2020 r.

Program opracowano w oparciu o lokalną diagnozę problemów sporządzoną przez firmę zewnętrzną na podstawie informacji uzyskanych m. in. z placówek oświatowych, Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie, Gminnego Programu Konsultacyjnego, Poradni Odwykowych, Policji, Izby Wyrzeźwień, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Głównym celem programu było ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z nadużywania napojów alkoholowych (motywowanie osób z problemem alkoholowym do podjęcia leczenia odwykowego, kontrola punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych), ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci wychowujących się w rodzinie z problemem alkoholowym (Gminny Punkt Konsultacyjny czynny w każdy czwartek od godz. 15³⁰ do 16³⁰, wdrażanie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego, realizacja programów profilaktycznych, organizacja letniego wypoczynku dla dzieci, udzielanie pomocy prawnej rodzinom osób uzależnionych), opóźnienie wieku inicjacji picia alkoholu i sięgania po inne substancje psychoaktywne (edukacja młodzieży szkolnej w ramach szkolnych programów *profilaktycznych*, realizacja warsztatów profilaktycznych w szkołach oraz organizacja zajęć pozalekcyjnych, w tym sportowych) oraz kształtowanie lokalnej polityki rozwiązywania problemów alkoholowych (ustalenie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów

alkoholowych w gminie, ustalenie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych).

Problem alkoholowy nadal ukrywany jest przez ludzi żyjących w otoczeniu osoby nadużywającej alkoholu. Ujawnia się w sytuacji kiedy zachodzi konflikt z prawem (przemoc domowa, wypadki spowodowane przez pijanych kierowców, zwolnienia z pracy, zachowanie dzieci w stosunku do rówieśników, kłopoty dzieci w szkole). Wnioski o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wpływają z Policji lub Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie, głównie wskutek przeprowadzanych interwencji domowych, wywoływanych przez pijanego domownika, stosującego przemoc.

Najczęściej w stosunku do osoby nadużywającej alkoholu, po uzyskaniu opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, jest sporządzany wniosek o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego do Sądu Rejonowego. Z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za rok 2021 zostało sporządzone sprawozdanie i przekazane do Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie.

D. Program przeciwdziałania narkomanii

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 został przyjęty uchwałą Rady Gminy Opatów nr 141/XXIV/2020 z dnia 29 grudnia 2020 r.

Nie posiadamy danych na temat zagrożenia narkomanią na terenie Gminy Opatów. Przeprowadzona w 2015 roku diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych – badanie objęło młodzież gimnazjalną z terenu gminy – wykazała, że w tej grupie zjawisko narkomanii jest znikomym problemem. Zdarzają się przypadki inicjacji sięgnięcia po substancje psychoaktywne, głównie na imprezach. Większym problemem okazują się uzależnienia behawioralne (od czynności, nie od substancji), tj. nadmierne korzystanie z Internetu i telefonii komórkowej. Gmina prowadzi działania edukacyjne z zakresu profilaktyki uzależnień w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gdyż przyczyny i mechanizmy sięgania po substancje psychoaktywne są takie same. Podejmujemy działania mające na celu podniesienie poczucia własnej wartości, nabycia mechanizmów asertywności, budowania właściwych relacji w grupie, zdrowego stylu życia, itp. Głównie w celu zapobiegania lub opóźnienia inicjacji sięgania po papieros, jak i środki psychoaktywne.

W Gminnym Punkcie Konsultacyjnym, w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, przyjmuje psycholog, specjalista terapii uzależnień. Konsultacji można zasięgnąć w każdy czwartek od godz. 15³⁰ do godz. 16³⁰.

Z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2021 zostało sporządzone sprawozdanie i przekazane do ROPS Katowice.

Koszty realizacji *Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych* oraz *Programu Przeciwdziałania Narkomanii* pokrywane są wpływami z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym. W 2021 roku była to kwota 122.563,87 zł.

E. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

W dniu 9 grudnia 2020 roku Rada Gminy Opatów uchwaliła *Roczny program współpracy Gminy Opatów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2021 rok*. Uchwalenie programu poprzedzone było konsultacjami społecznymi z organizacjami działającymi na terenie gminy. Program określa formę i zakres współpracy organów samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi w realizacji priorytetowych zadań, m.in. takich jak: ochrona i promocja zdrowia, działalność na rzecz dzieci i młodzieży, działalność wspomagająca rozwój społeczności lokalnej, upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.

Uchwalony program na realizację tych zadań przewidywał kwotę 60.000 zł. Ze środków tych dofinansowano działalność czterech organizacji, które wyłoniono w drodze konkursu ofert.

Nadrzędnym celem corocznego uchwalania programu jest nawiązywanie i rozwój współpracy samorządu gminnego z organizacjami pozarządowymi. Działalność tych organizacji i podmiotów z sektora pożytku publicznego, którym powierza się wykonanie zadań publicznych, służy zaspokajaniu potrzeb mieszkańców gminy. Jednocześnie organizacje te wzmacniają swój potencjał i chęć działania na rzecz społeczności lokalnej.

IX. KULTURA

A. Biblioteki

Gminna Biblioteka Publiczna w Opatowie jest samorządową instytucją kultury, wpisaną do Rejestru Instytucji Kultury, prowadzonego przez Organizatora (Gminę Opatów) na mocy przepisów *ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r. poz.1983)*. Służy mieszkańcom gminy upowszechniając i promując czytelnictwo, prowadząc działalność informacyjną oraz kulturalno-oświatową. Od lipca 2018 roku ma swoją siedzibę w budynku Szkoły Podstawowej w Opatowie przy ul. Tadeusza Kościuszki 1. Posiada jedną filię biblioteczną w Złochowicach. Zatrudnia 3 osoby w wymiarze 2,5 etatu.

Do podstawowych zadań biblioteki należy:

- a. gromadzenie, opracowanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych, zakup nowości wydawniczych z uwzględnieniem poszczególnych grup czytelniczych
- b. udostępnianie zbiorów bibliotecznych
- c. ocena posiadanych zbiorów pod kątem przydatności w środowisku i dokonywanie niezbędnych selekcji
- d. popularyzacja książki i czytelnictwa
- e. wspieranie systemu edukacji poprzez rozwijanie zainteresowań czytelniczych wśród dzieci i młodzieży
- f. przygotowanie, realizacja i rozliczenie wniosku o dofinansowanie zakupu nowości wydawniczych ze środków Biblioteki Narodowej
- g. gromadzenie i przechowywanie dokumentacji związanej z działalnością biblioteki
- h. zamieszczanie artykułów w prasie lokalnej oraz na stronie internetowej
- i. dbałość o stan lokalu i estetyczny wygląd pomieszczeń biblioteki

Gminna Biblioteka Publiczna w Opatowie jest instytucją organizującą i upowszechniającą czytelnictwo. Księgozbiór jest podstawowym czynnikiem warunkującym jej pracę. Biblioteka posiada zbiory o charakterze uniwersalnym, obejmującym beletrystykę polską i obcą, literaturę naukową i popularnonaukową przeznaczoną dla czytelników z różnych grup wiekowych, literaturę dla dzieci i młodzieży oraz bogaty zestaw lektur szkolnych.

Gromadzenie zbiorów odbywa się w drodze zakupu nowości książkowych, a także jako dar otrzymany od czytelników. Podstawowym źródłem wpływu środków finansowych na działalność biblioteki jest dotacja od organizatora, od której zależy otrzymanie dotacji z budżetu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Ogółem w 2021 roku zasoby GBP w Opatowie powiększyły się o 890 woluminów na sumę 20.000 zł, w tym: z dotacji MKiDN – 445 woluminów na sumę 10.000 zł oraz ze środków samorządu: 445 woluminów na sumę 10.000 zł.

Na bieżąco biblioteka prowadzi selekcję księgozbioru książek zniszczonych oraz zdezaktualizowanych. Na koniec 2021 roku księgozbiór GPB w Opatowie wraz z filią w Złochowicach liczył 29432 woluminy. W ewidencji biblioteki zarejestrowanych jest 826 czytelników (wzrost o 103 czytelników). Na zewnątrz wypożyczono 14928 woluminów i 670 czasopism. Na miejscu skorzystano z 1253 woluminów i 228 czasopism. Biblioteka oferuje czytelnikom możliwość korzystania z trzech stanowisk komputerowych z dostępem do sieci internetowej.

W zakresie popularyzacji książki biblioteka prowadzi następujące formy pracy:

- a. wystawy nowych książek
- b. konkursy czytelnicze i dyskusje tematyczne
- c. wycieczki i lekcje biblioteczne
- d. praca indywidualna z czytelnikiem (pomoc w wyszukiwaniu informacji ze słowników, encyklopedii i w sieci internetowej)
- e. współpraca ze szkołami (zajęcia plastyczne, konkurs pięknego czytania prozy i poezji, konkurs kaligraficzny i recytatorski, organizacja spektakli teatralnych, Kącik Malucha dla najmłodszych czytelników, udział w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”)
- f. Dzień Matki, Dzień Postaci z Bajek
- g. „Zdrowo gotujemy, zdrowo jemy” – warsztaty kulinarne dla seniorów ze znanym kucharzem Aminem Fakhari
- h. Akcje czytelnicze: Narodowe Czytanie „Moralności Pani Dulskiej”
- i. Książka dla Seniora
- j. Legimi – dostęp do e-booków za pomocą wydawanych kodów
- k. „Ocalić od zapomnienia” – wystawa starych zdjęć z okresu międzywojennego, wojennego i powojennego Opatowa
- l. Dzień Poezji – konkurs poetycki pn. „Wiosna, ach to Ty!”
- m. Mój ulubiony bohater literacki – konkursy
- n. On-line – spotkania autorskie, m.in. H. Greń, M. Rogala
- o. On-line – spotkania kulinarne -Tradycje Wielkanocne
- p. Akcja na Walentynki – „Książka zamiast kwiatka”
- q. Konkurs plastyczny – „Kubuś Puchatek i przyjaciele”

Wg agregatowego indeksu aktywności samorządowych bibliotek powiatu kłobuckiego Gminna Biblioteka Publiczna Opatowie w roku 2021 zajęła 3 miejsce (awans o jedno miejsce). W 2021 roku GBP w Opatowie otrzymała w powiecie kłobuckim największą dotację na zakup nowości (10.000 zł).

Na swoją działalność Gminna Biblioteka Publiczna w Opatowie otrzymuje corocznie dotację z budżetu gminy. W 2021 roku dotacja wyniosła 260.000 zł.

W 2021 r. wyremontowano pomieszczenia filii w budynku szkoły w Złochowicach. Wykonano m.in. oddzielne wejście dla czytelników, kolorową drukarkę. Biblioteka uzyskuje pozytywną ocenę działalności sprawującej merytoryczny nadzór Biblioteki Śląskiej w Katowicach.

B. Imprezy kulturalne

Gmina Opatów nie posiada zinstytucjonalizowanej formy organizacji działań w sferze kultury – brak wydzielonej jednostki organizacyjnej. Zadania z tej dziedziny życia gminnej społeczności wykonują pracownicy Urzędu Gminy w Opatowie przy pomocy szkół, Kół Gospodyń Wiejskich, stowarzyszeń oraz lokalnych liderów. W kalendarzu imprez gminnych występuje kilka, które od kilkunastu lat na stałe wpisały się w coroczne wydarzenia.

W roku 2021 Gmina Opatów była organizatorem kolejnej rekonstrukcji historycznej na Górze Opatowskiej. Ubiegłoroczna nosiła tytuł „A więc wojna – w obronie Ojczyzny, na straży Europy” i dotyczyła działań wojennych z okresu tzw. *Bitwy Warszawskiej*.

X. WSPÓŁPRACA ZE SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

1. Od 1995 roku Gmina Opatów jest członkiem Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, stowarzyszenia, którego priorytetowym celem jest działalność na rzecz rozwoju województwa śląskiego, a przede wszystkim rozwoju społeczności lokalnych i samorządów terytorialnych. Członkostwo w Związku przekłada się na korzyści dla gmin poprzez informowanie i szkolenia w dziedzinie polityk i programów Unii Europejskiej oraz aktualnych zmian w prawodawstwie dotyczących warunków działania samorządów terytorialnych.
2. Gmina Opatów należy do grona założycieli Stowarzyszenia: Lokalna Grupa Działania „Zielony Wierchołek Śląska”, jakie powstało w 2006 roku. Stowarzyszenie tworzą organizacje pozarządowe (w tym z sektora gospodarczego), osoby fizyczne i jednostki samorządu terytorialnego. LGD „Zielony Wierchołek Śląska” w ramach uchwalonej lokalnej strategii rozwoju jest organizatorem postępowań konkursowych i grantowych części środków w Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (Program Leader+). Beneficjentami tych środków były m.in. stowarzyszenia z terenu gminy, jednostki OSP, Koła Gospodyń Wiejskich oraz samorząd gminny.
3. Gmina Opatów jest uczestnikiem Porozumienia Gmin Subregionu Północnego z dnia 6 marca 2015 roku dotyczącego realizacji Strategii Regionalnych Inwestycji Terytorialnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Strategia dawała możliwość ubiegania się o dofinansowanie zadań inwestycyjnych z zakresu gospodarki ściekowej. Porozumienie powyższe zostało przekształcone w stowarzyszenie pn.: *Związek Gmin i Powiatów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego*, do którego gmina Opatów przystąpiła na podstawie zgody Rady Gminy Opatów, wyrażonej w uchwale nr 60/XI/2019 z dnia 3 października 2019 r.
4. Gmina Opatów od dnia 12 czerwca 2015 roku jest uczestnikiem porozumienia samorządów w sprawie realizacji przedsięwzięcia pn. „Budowa Zintegrowanego Systemu Informacji Przestrzennej, wspierającego świadczenie e-usług przez jednostki samorządu terytorialnego z obszaru powiatu kłobuckiego”. Na mocy umowy partnerskiej zadanie to zostało zrealizowane w latach 2017-2018 z niewielkim udziałem finansowym gminy (na poziomie 14.000 zł).
5. Od dnia 12 grudnia 2016 roku Gmina Opatów jest członkiem Stowarzyszenia do spraw Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Subregionu Północnego Województwa Śląskiego. Głównym zadaniem stowarzyszenia była budowa niezależnej sieci światłowodowej, zapewniającej szerokopasmowy dostęp do Internetu. Cel ten został osiągnięty w roku 2017.
6. W dniu 14 grudnia 2009 roku Gmina Opatów podpisała Deklarację współpracy w ramach partnerstwa z miastem Zagyvászantó na Węgrzech. W ramach tego partnerstwa w 2010 roku gmina gościła delegację młodzieży szkolnej wraz z opiekunami podczas gminnych dożynek w Opatowie.
7. W dniu 22 grudnia 2021 roku gminy powiatu kłobuckiego i Powiat Kłobucki zawarły porozumienie cywilnoprawne ze Związkiem Gmin i Powiatów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego o ustanowieniu *Klastra Energii Powiatu Kłobuckiego*. Głównym celem porozumienia jest współpraca inwestycyjna prowadząca do rozwoju nowoczesnej, efektywnej, niskoemisyjnej lokalnej gospodarki energetycznej. Podstawą działalności Klastra są przepisy ustawy o odnawialnych źródłach energii.

XI. INICJATYWY LOKALNE

1. W 2021 roku dwa sołectwa (Iwanowice Małe i Zwierzyniec Pierwszy) uczestniczyły w kolejnej edycji Wojewódzkiego Programu Inicjatyw Lokalnych. W Iwanowicach Małych zgłoszone zadanie dotyczyło zakupu i montażu pięciu lamp solarnych oświetlenia zewnętrznego do oświetlenia istniejącego placu rekreacyjnego. Koszt zadania – 37.602,86 zł, dofinansowanie – 18.801,43 zł. W Zwierzyncu Pierwszym zakupiono zestaw festynowy do integracji mieszkańców (scena plenerowa, nagłośnienie, namioty, stoły biesiadne, zestaw oświetleniowy) za kwotę 39.999,94 zł, z dofinansowaniem w wysokości 19.999,97 zł.
2. W miejscowościach: Opatów, Iwanowice Małe, Iwanowice Duże, Waleńczów, Wilkowiecko, Złochowice, Zwierzyniec Pierwszy działają Koła Gospodyń Wiejskich. Koła uczestniczą w imprezach i świętach wiejskich i parafialnych, gminnych i ponad gminnych. Jedno z kół corocznie reprezentuje gminę na imprezach rangi powiatowej i regionalnej (m.in. w Powiatowych Przeglądach Tradycji Bożonarodzeniowych i Wielkanocnych, Dożynkach Powiatowych).
3. W Złochowicach, przy miejscowej Ochotniczej Straży Pożarnej, działa jedyna w gminie orkiestra dęta. Orkiestra bierze udział w świętach gminnych, parafialnych oraz reprezentuje gminę na corocznych powiatowym przeglądzie orkiestr dętych.
4. W Złochowicach działa żeński zespół śpiewaczy. Zespół bierze udział w powiatowych przeglądach zespołów oraz w imprezach organizowanych na terenie gminy.
5. W Wilkowiecku działają dwa stowarzyszenie miłośników lokalnej historii: Stowarzyszenie „Wilkowiecko – Mała Ojczyzna” oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Wilkowiecka im. Mikołaja z Wilkowiecka. Oba stowarzyszenia aktywnie włączają się w organizację uroczystości patriotycznych i rekonstrukcji historycznych na terenie Wilkowiecka, gminy i powiatu. W 2014 roku, z ich inicjatywy, wykonano i odsłonięto na terenie kościoła parafialnego posąg Mikołaja z Wilkowiecka – zasłużonego średniowiecznego zakonnika i poety. W 2021 roku stowarzyszenia te były inicjatorem wydania przez Instytut Badań Literackich PAN publikacji: *Wokół Mikołaja z Wilkowiecka*.
6. W Waleńczowie działa Gminny Klub Sportowy „Maraton” uczestniczący w rozgrywkach Śląskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej. Działalność klubu dofinansowywana jest z budżetu gminy ze środków uchwalanego co roku Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi. W roku 2021 była to kwota 40.000 zł

XII. PODSUMOWANIE

Wójt gminy – działając jako organ wykonawczy – zobowiązany jest do wykonywania uchwał Rady Gminy Opatów jako organu stanowiącego. Uchwały Rady Gminy Opatów podjęte w 2021 roku zostały zrealizowane zgodnie z ich intencją i literą prawa.

Rok 2021 był drugim rokiem trwania stanu zagrożenia epidemicznego, co skutkowało koniecznością podejmowania specyficznej działalności urzędu i pozostałych jednostek organizacyjnych gminy (okresowa praca w trybie zdalnym, ograniczenia w bezpośrednich kontaktach z interesantami, zwiększona rola komunikacji elektronicznej).

Analiza zamieszczonego w Raporcie materiału prowadzi do następujących wniosków:

1. Gmina Opatów pod względem wielkości dochodów własnych z tytułu podatków i opłat lokalnych należy do gmin o średnim poziomie zamożności, którą określa wskaźnik G (iloraz dochodów podatkowych gminy do liczby mieszkańców). W roku 2021 wskaźnik dochodów podatkowych w kraju do liczby mieszkańców w kraju wynosił 2.098,22 zł. Dla gminy Opatów wskaźnik ten w roku 2021 wynosił 1.162,52 zł, tj. 55,40% średniej krajowej. Taka wielkość wskaźnika G utrzymuje się już od kilkunastu lat.
2. Stawki podatków i opłat lokalnych, ustalane w drodze uchwał rady gminy, osiągają poziom porównywalny w sąsiednich gminach powiatu.
3. Analiza sytuacji finansowej gminy (szczegółowe dane zawiera Załącznik nr 1) – w szczególności wielkość wskaźnika liczonego wg art. 243 ustawy o finansach publicznych – prowadzi do stwierdzenia, że bezpieczeństwo finansowe gminy nie jest zagrożone. Tym samym dotrzymane jest obiektywnie wysokie zabezpieczenie przed ryzykiem wzrostu stóp procentowych i z wiążanego z nim wzrostu kosztów obsługi długu. Zachowana jest też możliwość pozyskiwania finansowania dłużnego (np. na wkład własny do zadań dofinansowywanych), co daje szansę na realizację projektów inwestycyjnych. W wartościach bezwzględnych i w przeliczeniu na jednego mieszkańca dług gminy nie stanowi zagrożenia dla płynności finansowej i bieżącej realizacji budżetu.
4. W gospodarce finansowej gminy duże znaczenie ma zachowanie bieżącej płynności finansowej. Jej zachwianie może powodować wpływ dochodów budżetu w wartościach mniejszych od przyjętych w planie. Zauważalną tendencją, potwierdzoną w 2021 roku, jest rosnące zadłużenie płatników podatków i opłat lokalnych.
5. Na stan finansów gminnych w ostatnich latach zauważalny wpływ ma możliwość ubiegania się o dofinansowanie zadań inwestycyjnych rządowych programów. Gmina z sukcesem skorzystała z tej możliwości i duże zadania inwestycyjne zostały wsparte środkami z *Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych* oraz *Programu Inwestycji Strategicznych – Polski Ład*.
6. Rok 2021 był kolejnym, który potwierdza wzrost kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi. System finansowany jest przez mieszkańców, którzy wnoszą opłaty ustalone na podstawie ofert składanych w postępowaniu przetargowym. Ogłaszane przetargi w gminach – w tym i naszej – pokazują znaczny wzrost (często przekraczający 50%) kosztów, co prowadzi do jednoczesnego wzrostu zadłużeń w ściągłości tej opłaty.
7. Finansowanie zadań oświatowych od kilku lat odbywa się z coraz większym udziałem budżetu gminy. W 2021 roku subwencja oświatowa (z uwzględnieniem zwiększeń i dotacji przedszkolnych i podręcznikowych) wynosiła: 9.095.095,12 zł. Łączny koszt realizacji zadań oświatowych wyniósł 15.449.279,56 zł.
8. Rok 2021 to okres kontynuacji działań związanych z realizacją priorytetu inwestycyjnego, jakim jest budowa kanalizacji sanitarnej w kolejnych miejscowościach. Najważniejszymi przedsięwzięciami są: rozbudowa oczyszczalni ścieków w Opatowie (zadanie ze stopniem zaawansowania w roku 2021 wynoszącym 50 %) oraz największe zadanie,

planowane na lata 2021-2024, tj. Budowa kanalizacji sanitarnej w Zwierzyńcu Pierwszym z całkowitym kosztem wynoszącym 12,4 mln. zł (koszt robót budowlanych, nadzoru inwestorskiego, dokumentacji technicznej i geodezyjnej).

9. Pod względem stanu technicznego i układu komunikacyjnego gminna sieć drogowa (z uwzględnieniem drogi krajowej i dróg powiatowych) nie odbiega od innych gmin powiatu. W zakresie utrzymania i rozwoju gminnej sieci dróg i chodników działania organów gminy powinny być skierowane na pozyskiwanie dodatkowych (poza budżetem gminy) środków finansowych, aby modernizacja i remonty nawierzchni dróg w jak największym stopniu spełniały oczekiwania mieszkańców. Zadania z tego zakresu powinny być korelowane z zadaniami z zakresu infrastruktury technicznej (budową sieci wodociągowej, sieci kanalizacji sanitarnej, gazociągu) oraz zadaniami realizowanymi przez innych zarządców dróg (Starostwo Powiatowe w Kłobucku, Generalna Dyrekcja Dróg i Autostrad – Oddział w Katowicach).
10. W działaniach nakierowanych na poprawę stanu technicznego dróg gminnych ważne znaczenie stanowi możliwość dofinansowania zadań środkami zewnętrznymi. W roku 2021 gmina korzystała z tej możliwości realizując zadania wsparte przez budżet Województwa Śląskiego (tzw. drogi dojazdowe do pól).
11. Mimo braku w strukturze gminy jednostki organizacyjnej zarządzającej działaniami w sferze kultury działania gminy są kierowane na wsparcie kół gospodyń wiejskich, stowarzyszeń, sołtysów i rad sołeckich oraz lokalnych liderów w tym obszarze zaspokajania potrzeb i oczekiwań mieszkańców. Jednym z narzędzi w realizacji tego celu powinno być racjonalne wydatkowanie funduszy sołeckich i rozwijanie społecznej aktywności.

Wójt Gminy Opatów

Bogdan Sośniak

XIII. ZAŁĄCZNIKI

1. Analiza finansów gminy w latach 2019-2022
2. Wykaz uchwał Rady Gminy Opatów z 2021 roku